DE BAND

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR OVERMAAS.

Uitgave : Ereleraar Dr J.Langohr & Z.E.H. Dr H.Veltmans
Comité, Steenweg op Ninove, I52, HALLE - Brabant.

Postcheckrekeningen : Brussel 5202.5I - Den Haag I455.32.

Abonnement: België I00 Fr.p.jaar.
Nederland I0 Fl. "
Het Nummer: België 20 Fr.
Nederland 2 Fl. Nr 6 - Nov./Dec.I957.

OP GEN TAPIëT.

Blz.

Bij het afsluiten van de eerste jaargang:
" Allerheiligen - Kerstmis " 1
Allerzielen : " Op de kleine Blanka U.. " 3
Overmase Veldkruisen (vervolg en slot) 4
Het Kruis in de Overmaas-plaatsnamen. 8
Gerard Tatas. 10
Vör hant ne nöje Kiosk. 11
Uitslag van onze prijsvraag : Spreekwoorden en Gezegden " I2
De katholieke Vlaamse Pers. I3
Wachter, wat is er van de Nacht ? I6
Bezinning. 20
Eva de Mulrepas :
Ou l'on verra comment le sire de Montfort fut rudoyé. 2I

U vindt verder in dit nummer de liederen :

Schoen seunt in Voere.
Woorden : E.H.Frans Meertens
Muziek : D. Clement.

Zouk ens e Land.
Woorden : E.H.Frans Meertens.
Muziek : Maur.Veremans.

(Alle rechten voorbehouden)

=-=-=-=-=-=-=-=-=

BIJ HET AFSLUITEN VAN DE EERSTE JAARGANG VAN " DE BAND ".

Hierbij bieden wij onze lezers het nummer van " DE BAND " aan voor de maanden November/December I957.

November zet in met Allerheiligen en Allerzielen. Eenieder herdenkt de doden die hem dierbaar waren. Wij herdenken dezen die ons voorgingen in de strijd voor een schoner Overmaas, trouw aan geloof, zeden en taal van het voorgeslacht.

Wij herdenken hen door een vroom gebed. Doch overtuigd dat God hen sedert lang de eeuwige beloning heeft geschonken, treuren wij niet.

Zij zijn gestorven doch leven voort in ons midden.

Zij strijden met ons de goede strijd verder.

PASTOOR VELTMANS ging heen op I9 Oktober I954.

Binnen enkele weken komt het " Pastoor Veltmans Gedenkboek " van de pers.

Dit werk beschrijft de schone, grote familie waaruit hij gesproten is, zijn studentenjaren in Beringen, St-Truiden en Rome, zijn strijd voor de sociale rechtvaardigheid: voor de werkman, de boer, de Vlaming, zijn werking voor de zielezaligheid van de hem toevertrouwde kudde.

Het werk laat bij voorkeur pastoor Veltmans zelf aan het woord : in zijn striemende aanklachten tegen de verongelijking van de Vlaming in Overmaas, in zijn rake preken voor zijn parodianen te St-Martens Voeren.

De schone, edele grijsaard zal terug in ons midden staan en blijven staan, als een standbeeld op zijn hoog voetstuk en, ontdaan van het aardse, als een heilige op het altaar.

Meer nog, hij zal ons blijven toespreken.

ERELERAAR Dr J. LANGOHR ging heen op 30 Nov.I950.

Wij hadden het geluk zijn nagelaten werk " Va gen Weech bes a ge Graaf " uit te geven.

Ieder van ons vindt zijn eigen beeld en dit van onze streekgenoten, van kop tot teen, van de wieg tot het graf, terug in dit onvolprezen werk.

Doch voor ieder Overmazer die dit werk las, blijft het beeld van de schrijver voortleven. Luister hoe het stond voor de ogen van deze Franse geestelijke, abbé Gantois, die ons schreef :

" Dit boek las ik met het grootste genoegen. Het schéen alsof de betreurde voorman vóór mijn ogen herrezen was, met zijn wilskrachtige zionerskop, met zulk een vaderlijke goedheid gepaard. Ik herinner me altijd zeer levendig mijn bezoek bij hem in zijn huis te Tongeren, zijn aanwezigheid op een lezing van mij, èn onze lange gesprekken over de taalgrens in Zuid-Vlaanderen, de stellingen van Petri... Ik heb de indruk zijn stem nog te horen en zijn pijp nog te

rieken (een echte stokende lokomotief, die de toenmalige Limburgse gouverneur, aldaar aanwezig, zo jammerlijk deed hoesten."

LEO TELLER ging heen op I6 Augustus I954.
Hij liet een aantal nog onuitgegeven volksgedichten na, die op uitgave wachten.
Ongeëvenaard was de liefde van deze man voor de volkstaal. Niemand vóór hem had ze ooit mèt zoveel eerbied, met zoveel knapheid, met zoveel raakheid, gesproken en geschreven in toneelwerk en gedichten.
Hij was de eerste die opsprong waar deze taal misprezen werd, die het misprijzen aan de kaak stelde :

Wat men zech neet let gevalle
Es, went men os verbet te kalle
De Sprook, di os Modder os geliët,
En jekerenge huëch veriët.

Et get el ooch dom, egebelde Lüj,
Dat zönt van di nömodesche van hüj,
Di koom en vremde Sprook verstönt
En domit an't Behaai make zönt.

Lees een stukje voor van Leo Teller op eender welke samenkomst of feest, het slaat onmiddellijk in en iedereen wil er de tekst van bemachtigen.

Wij wensen ons vandaag tot deze drie " groten " te beperken. Doch we gedenken ook in stilte deze nederige medewerkers die zijn heengegaan en die, zomin na hun dood als tijdens hun leven aanspraak maakten op eer.

December eindigt met Kerstmis, het Kerstfeest, de blijde geboorte, die de verlossing aan de wereld zou brengen.
Uit het zaad dat sterft, groeit de oogst.
Uit het heengaan van dezen die wij herdachten, zal de oogst groeien, zwaar, goudgeel, overgoten met zon.
In ditzelfde nummer publiceren wij de uitslag van onze prijskamp Nr 2 " Spreekwoorden en Gezegden "
In dit nummer publiceren wij tekst en muziek van de twee eerstbinnengekomen liederen, gevolg aan onze prijsvraag Nr 1 " Het beste Lied ".

Reeds kiemt de komende oogst !

=-=-=-=-=-=-=-=-=-=

A L L E R Z I E L E N .

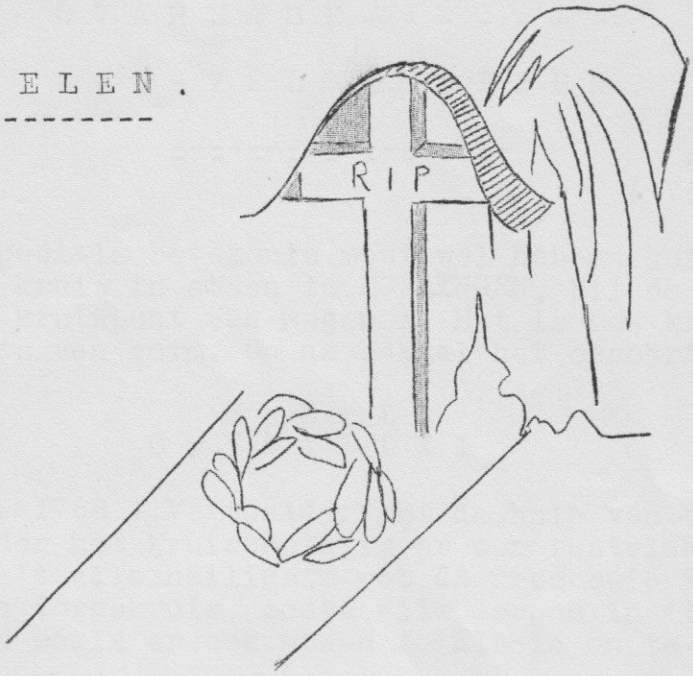

OP DE KLEINE BLANCA U...

Rein en wit was 't fijn gezichtje
van het engelzuiver wichtje ;
maar nog witter was het kleed,
waar de moeder 't kind in deed.

En de zachte zilvervachte,
die op 't grafken zeeg te nachte,
en vol flikkersterkens zit
is wel witter dan dit wit.

Zelfs dat wit is zwartheid neven
't kleedje, dat hem de englen weven
uit de stralen van het licht
schittrend uit Gods aangezicht.

- - - - -

Uit " Bloeien en Verwelken ", gedichten van E.H. Oswald Ritzen, pastoor te Teuven.

O V E R M A S E - - - - - - -

- - - - V E L D K R U I S E N .

=-=-=-=-=-=-=-=-=-=-

(Vervolg)

Een speciale betekenis moet wel hebben het voor onze streek grote kruis in steen te MOELINGEN, bij de school (tevens bij een kruispunt van wegen !) Het is een kruis op sokkel, I3° Eeuws van vorm. Op de sokkel het opschrift

M e D e L a
C r V C I F I X I

(kronogram : I768).Vertaald : met de hulp van de Gekruisigde. Juist onder het kruisbeeld is er een rustvlak. Voor 'n beeld ? Voor 't Allerheiligste met de processie ? Staan we hier voor een dorpskruis, zoals alle dorpen in 't Rijnland een hebben en zoals er ook staan te Elbele en te Richelle ?

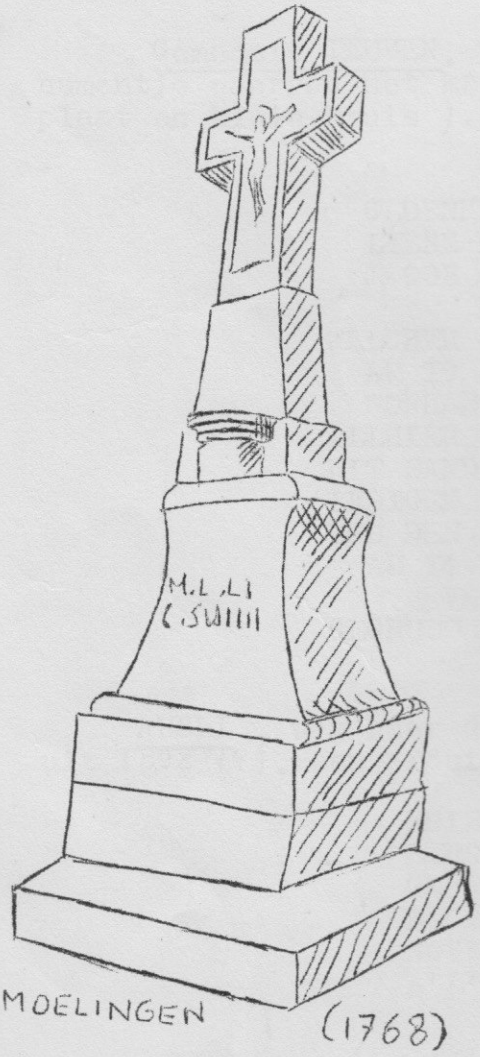

Een eveneens arduinen kruis staat langs de weg van AUBEL naar Merkhof, waar deze de veldwegen van Kosberg naar de bronnen van de Bel kruist. Het staat er onder een oude linde. Een beeltenis van de Gekruisigde is op 't midden ruw ingegrift. Op het hoofd enkele letters, gotische opliggende. We menen te onderscheiden :

w a u
---- h e

Op de rechterarm: "9Z".Het kruis kan van I592 zijn, volgens zijn vorm. Het is een moord- of 'n memoriekruis, tenzij het een verdwaald grafkruis is.

Hetzelfde vermoeden hebben we betreffende het uit bruine kalkzandsteen vervaardigde kleine kruisje dat staat naast de weg van 's GRAVENVOEREN naar Snauwenberg, de oude weg van Luik naar Aken.Het hoort tot 'n groep kruisjes, overigens alle grafkruisen, in de omgevende dorpen. Deze kruisen hebben een slecht-gotisch motief in de hoeken tussen de kruisbalken. Het kruisje bij Snauwenberg draagt op de voorzijde een Kristus in

stark relief, en daarboven een erg verweerd figuurtje, waarschijnlijk een zespunt, eveneens in relief. Op de achterzijde een schuingeplaatst schildje met, in gotische opliggende letter:
ma. (Maria ? Maria Anna ?).Het zal wel 16° Eeuws zijn. Graf-, moord-, memoriekruis ?

11) MEMORIEKRUISEN.

Vroeger meer dan nu werden kruisen opgericht ter herinnering aan bizondere feiten, meestal ongelukken. We noteerden, in kronogische volgorde :

TEUVEN , Zinnig, een arduinen kruis :

IHS / 1766 / F.A.K. / RIP.

Tussen SCHOPPEM en WEERST, naast hogervermeld moordkruis, een tweede arduinen kruis (230 jaar jonger!) :

I.H.S.
HIER IS SUBIET GESTORVEN
JACOBUS CERFONTAINE
DEN 2 DECEMBER 1835
BIDT GOD VOOR ZIJNE ZIEL.

Gemeente TEUVEN, tussen Zinnig en het Roodbos, een monumentje waarvan het kruis afgebroken is (tipe grote tekstplaat en klein kruis). De tekst :

WANDERER
GEDENKE IN CHRISTLICHER
LIEBE DER SEELE VON
JACOB CHRISTIAN
DENIS
WELCHER GEBOREN ZU SIPPENAEKEN
AM 19 MAI 1830
WONHAFT ZU TEUVEN
ALLHIER UNTER SEINER EIGENEN
MIT SAND GELADENEN KARREN
LEDIGEN STANDES VERUNGLUCKTE
UND DEN HERRN ENTSCHLIEF
AM 14 AUGUSTI 1874
VATER UNSER
GEGRUSSET SEIST DU MARIA
R. I. P.

AUBEL , weg naar de Merkhof, tegenover het oude kruisje uit 1592 (?), een arduinen monumentje :

PRIEZ POUR LE
REPOS DE L'AME DE
GERARD FRANSSEN
DECEDE ICI LE 9
NOVEMBRE 1890
A L'AGE DE 68 ANS.
R.I.P.

AUBEL? WEG NAAR BATTICE, dicht bij de Berwijn, een arduinen monumentje :

A LA MEMOIRE DE
HENRI CLOES
EPOUX DE CATHERINE
VANESCHEN
INOPINEMENT
DECEDE EN CE LIEU
LE 28 NOVEMBRE 1894
A L'AGE DE 66 ANS.
R.I.P.

Bij de kruising van wegen BATTICE - MAASTRICHT en 's GRAVENVOEREN - MOELINGEN, op grondgebied van laatstgenoemde gemeente, een monument in kruisvorm, arduin.

DIEU PATRIE
CROIX BRISEE
PAR L'ENNEMI EN 1942
RELEVEE EN 1946
ICI FUSILLES LE 6-8-1914
PAR LES ALLEMANDS
LAMBERT L.
LUYTEN M.
FRANCK P.etJ.Frères
DE WARSAGE
PENDUS LE 7-8-1914
GEELEN Nestor WARSAGE
CLAUDE F. BERNEAU
KERFF M. FOURON LE COMTE
SOMMELET L. WARSAGE
ET DEUX INCONNUS
R.I.P.

"E gen Öbelsje berg" gem.Aubel, het monumentje (type als te Touven, wat ingewikkelder) dat duidt op een ander ongeluk met kar en paard :

A LA PIEUSE
MEMOIRE DE HUBERT
FRISSCHEN
NE A REMERSDAEL
LE 18 AVRIL 1902
DECEDE
ACCIDENTELLEMENT
LE 5 NOV.1929

Te MOELINGEN herinnert aan een slachtoffer van het moderne verkeer een arduinen monumentje met kruis (type als de vorige)

A LA
MEMOIRE DE
L.LECLERCQ
VICTIME DU DESTIN
LE 25-10-1956
R.I.P.

REMERSDAAL.

Een gietijzeren kruis op stenen sokkel, langs de weg naar de Manjebo, draagt geen opschrift. Het staat niet bij een kruispunt. Daarom vermoeden we dat het een memoriekruis is. Ook het opschriftenloze houten kruis naast de weg van VEURS naar de Manjebo kan een memoriekruis zijn.

I2) KERKHOFKRUISEN.

Welters rangschikt onder de veldkruisen ook deze kruisen : het zijn de grote kruisen zoals er op elk kerkhof één staat. Dus niet de eigenlijke grafkruisen. Deze zijn een aparte studie waard !

Kerkhofkruisen: gewoon houten kruis te Aubel, te 's Gravenvoeren, te Remersdaal; hout met dak, neogotisch, te Teuven; stenen monument, tevens monument voor de gesneuvelden te Moelingen. Evenzo te Aubel op de nieuwe begraafplaats. Pieta te St-Pietersvoeren. Aldaar ook een houten kruis onder een houten dak met Lam Gods en vier engelkoppen. Te St-Martensvoeren houten kruis onder baldakijn (2 gedraaide zuilen).

I3) KOMBINATIEKRUISEN.

Kombinatie van geloof en bijgeloof, zoals het slaan van nagels in de boom bij een kruis. Deze praktijk is ons in onze streek onbekend.

SLOTBESCHOUWINGEN.

a) Materiaal : Devotiekruisen meestal in ijzer of hout. Meer speciale kruisen (marktkr.,memoriekr.) meestal in arduin.

b) Vorm : afhankelijk van materiaal, kategorie van het kruis (marktkruis groter), tijdstip (vóór of na Franse Revolutie). Model houten kruis met scherp dak reeds in I723 ('s Gravenvoeren). In smeedijzer, prachtige eksemplaren. Oude moord en memoriekruisen van zelfde tipe als grafkruisjes.

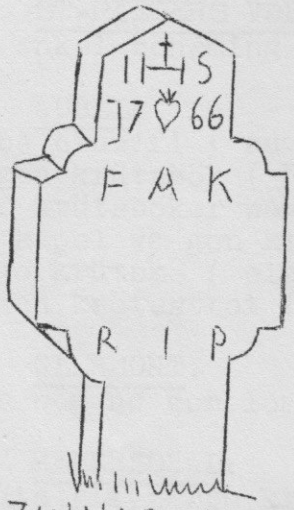

ZINNIG-TEUVEN

c) Plaats: Op de Ferrariskaart (I778) staan de kruisjes veelal op andere plaatsen dan nu. Veel oude kruisen moeten verhuisd zijn. Nota: bij Franse Revolutie moesten alle kruisen in openlucht weggenomen worden.

d) Huidige verzorging en verering. Soms gebroken kruisen of versiering die al jaren hangt. Andere kruisen trouw verzorgd.

c) Site :zeer veel kruisen, zoals ook de kapelletjes, in 'n kader van bomen: naaldbomen of linden. Soms andere bomen. Kruis en boom : gekerstend heidendom ?

Jaak Nyssen.

HET KRUIS

IN DE OVERMAAS - PLAATSNAMEN.

- - - - - - -

Wij hebben het interessant geoordeeld, na het uitstekende artikel van dhr Nyssen, een opsomming te geven van de plaatsnamen waarin het " kruis " voorkomt en die alle terug te voeren zijn op een van de nog bestaande of in de loop der tijden verdwenen kruisen.

De h.Nyssen beperkte zich tot de Voerstreek en Aubel. Wij overzien hier gans Overmaas.

Wij hebben dit gedaan aan de hand van het werk van Dr Arm. Boileau " Enquête dialectale sur la Toponymie germanique du Nord-Est de la Province de Liège."

Waar Dr Boileau een streng wetenschappelijke fonetische schrijfwijze gebruikt, was zulks ons jammer genoeg hier niet mogelijk.

MOELINGEN.

- aan et krüske.

's GRAVENVOEREN.

- a ge krüüs (weide, er bevindt zich echter geen kruis meer)
- i gene krüüsgraaf
- i gen krüüshaag.

ST-MARTENS VOEREN.

- a ge blo krütske (in het Vrouwenbos)
- a ge bodekrütske
- krüts (plaats gedeeltelijk ingenomen door de spoorweg)
- a gene krütsberg (boerderij).

ST-PIETERS VOEREN.

Geen enkel benaming met kruis opgetekend.

AUBEL.

- a bè cruc'fi (au beau crucifix)
- a gen krütsbök (Waals : al cruzbeuk)
- der krütsböker weg
- de kapel va gen krütsbök
- a ge krütske (eigendom op Haas)(Waals: al cruskène)
- i gen krütsstrot (straat naar genoemd eigendom).

CLERMONT.

- der weg no gen lompeskrüts (chemin de la croix de pierre).

REMERSDAAL.

- krüts (ijzeren kruis,opkruispunt wegen Reersberg-Mabroek-Drieschen-dorp.)

TEUVEN.

- a gen krütshaag (weiden op Nurop)
- a gen Krütsstroot (weg naar Nurop)

SIPPENAKEN.
- der krütsweg.

HOMBURG.
- Krütshof.

MONTZEN.
- a ge krüts (aan grenspunt Montzen-Lontzen-Moresnet)
- der krütsvutpat (voetpad Cosenberg - Chaussée).

GEMMENICH.
- krütsberg.

MORESNET.
- der Krütsweg (het gekende bedevaartoord).

KELMIS - NEU-MORESNET.
- et judastadeuskrüts (een van de veelvuldige kruisjes op de wegkruisingen)

HERGENRATH - LONTZEN - HAUSET - EYNATTEN.- KETTENIS.
Hier worden geen plaatsnamen met " kruis " opgegeven.

WALHORN.
- a je walender krüts (Walhorner kruis - oude hoeve)
- der krütsberg (weg naar genoemde hoeve)
- a jene krütsweg.

RAEREN.
- op e krüts (weiden)
- op ene krütsendries
- a je mejtenskrüts (Mertenskruis)
- a venkrüts.

EUPEN.
- et arnoltskrüts (Arnoldskruis - 1723)
- op mejeskrüts (Meyerskruis)

MEMBACH met HERTOGENWOUD.
- a ge grinjarskrüts (kruis Grisard ?)
- a ge michelskrüts (kruis Michel)
- op öpender krüts
- a ge schart krüts.

BAELEN.
- i gen krütssten (kruissteen)
- i gen krütswei (kruisweide)
- a ge blo krüts (blauw kruis)
- a ge molkrüts (maalkruis met datum 1568 - 1602)

WELKENRAEDT.
- a ge krütske (huis met weide)
- krütsstroot.

HENDRIKKAPELLE.
- a ge lompeskrüts (Lombartskruis - 1755)
- Crutzwaide
- Cruytswegh.

- - - - - - - - - - -

GERARD TATAS.

Gerard Tatas werd op I5 Juli I9I8 in Gemmenich geboren. Van kindsbeen af legde hij een uitgesproken voorliefde aan de dag voor alles wat de kunst betrof.

Vóór de oorlog I940 verschenen van hem dichterlijke bijdragen in " Das neue Leben " orgaan van de Christen Werklieden Bonden.

Hij volgde gedurende drie jaren lessen in dramatische kunst in Verviers en in Aken. Hij legde zich dan speciaal toe op het toneel en kon, dit jaar, op een 25 jarige loopbaan als toneelspeler bogen.

De laatste jaren evolueerde hij stilaan naar de kleinkunst. Hij treedt nu op als kabaretzanger, dichter van volksslagers en conferencier, dit zonder winstoogmerken. Hij is friseur van beroep.

Hij schrijft in dialekt en in het Duits.

Wij hebben het genoegen in dit nummer een eerste stuk van Gerard Tatas te publiceren. Het brengt een vrolijke noot in " De Band ".

Vermelden wij nog dat de muziek gecomponeerd werd door een ander Gemmenicher kunstenaar van naam, Jean Herzet. De familie Herzet telt verschillende muziekbeoefenaars. Voor enkele weken werd Joseph Herzet, directeur van de Koninklijke Harmonie Ste Cecilia sedert I9I8, vereerd met de zilveren palmen van de Kroonorde.

- - - - - - -

Vör hant ne nöje Kiosk.

Tekst:
Gerard Tatss.

Muziek:
Jean Herzet.

1.
Brössel hat sie Mannecke-Piss,
Singe Eiffelturm Paris,
Kölle hat der Köllner Dom
En sie Kolosseum Rom.
Jo, sing Atraktiune hat
Jedder Dörp en jedder Stadt;
Mä wat vör e Jömmelech hant,
Kenger, dat es allerhand :
Refrein.

2.
Wenn me Stür betale mot,
Argt me metstens sech kapot ;
Mä, an os Jemengdekass
Taxe latze, dat es Spass,
Weil me hei e Jömmelech sitt,
Dat me vör sie Jeld jett kritt.
Vör os Stür - dä Töterlöt -
Hant vör wal now Törelöt !
Refrein.

3.
Jömm'lech,dat es jenge Stüt,
Wätt en Stadt noch met der Tiet.
Jo,denn det Johr hant vör och
Noch ne Fastelovendszog !
Wenn dä dörch en Dörp da jet,
Wou dä nöje Kiosk stet,
Stemmt janz Jömm'lech met Hurra
Dese nöje Schlager a :
Refrein.

4.
En Kat'chismes sat Pastuer -
Wal op Frans, os nöj Kultur?!:
"Attention,dites-moi,où vont
Les p'tit's fill's,les p'tits garçons,
Qui font des choses défendues?
En enf.... qui continue ?"
Sätt ne Strop viej vour de Bros:
"En d'ssous du nouveau kiosk!"
Refrein.

5.
Weil now der Jemingderot
Jeng Subsi van der Stoot
En der letzte Tiet mie kritt
Es häe sing Monete quitt.
En häe schräf no Brössel flot,
Mä va Brössel koem en Not :
Wou et Jeld e Jömm'lech bläv ?
Ose Börjemester schräf :

Refrein :
Vör hant ne nöje - ne nöje Kiosk !
Do wätt zumta op jemakt !
Do spellt de Auw drop - do spellt de Nöj drop -(°)
Dat janz Jömm'lech bascht en krakt !
Ta-ra-ra-zum-ta-ra ! Ta-ra-ra-zum-ta-ra !)
Dat janz Jömm'lech bascht en krakt !)bis.

(°)
De " Auw " en de " Nöj " zijn de twee Gemmenicher muziek-verenigingen.

- - - - - - - - - -

UITSLAG VAN ONZE TWEEDE PRIJSVRAAG.

EIGEN SPREEKWOORDEN EN GEZEGDEN.

Op deze prijsvraag zijn vier inzendingen toegekomen, ene uit Eupen, ene uit de Platdietse streek, twee uit de Voerstreek.

Ze werden als volgt gerangschikt :

I) Tip.Tip - Eupen.
162 uitdrukkingen, hoofdzakelijk in Eupener dialekt, in keurig fonetisch geschrift opgetekend.

2) Jaak Nyssen - St-Martens Voeren.
125 uitdrukkingen, gerangschikt volgens onderwerp: dorp, leven,dood,eten, drinken, deugden en ondeugden,scheldwoorden, geestigheden,enz.

3) Willy Machiels - Moelingen.
29 uitdrukkingen in Moelings dialekt.

4) J.v.V. - Montzen.
25 uitdrukkingen in Montzener dialekt.

Zonden in : twee gestudeerden en twee studenten. Vier inzendingen op een vraag waaraan eenieder, intellektueel, boer of werkman, zonder veel moeite, kon deelnemen, achten wij onvoldoende.

Daartegenover staat dat de inzenders, in plaats van de 25 opgelegde spreekwoorden en gezegden, tot zesmaal het gevraagde aantal hebben opgegeven.

Wij danken oprecht voor hun medewerking.

De inzendingen zullen in " De Band " worden opgenomen van zodra de plaatsruimte ons dit toelaat.

Het L.V.Comité.

- - - - - - - - -

DE KATHOLIEKE VLAAMSE PERS.

- - - - - - - -

Wij hadden het genoegen achtereenvolgens aan onze lezers de grote Vlaamse kultuurdragers voor te stellen :

HET DAVIDSFONDS, sedert tientallen van jaren ook bij ons op de bres voor het behoud van taal en zeden,

DE VLAAMSE TOERISTEN BOND, sedert evenveel jaren in de weer om de banden Overmaas-Vlaanderen nauwer toe te halen ,

HET VLAAMS ECONOMISCH VERBOND, wiens groiende belangstelling wij met vreugde begroetten.

Het is thans de beurt aan de grote katholieke Vlaamse pers.

De PERS is immers de eerste van de " grootmachten " die de wereld beheersen.

De kath.Vlaamse pers heeft van meet af grote belangstelling getoond voor het Land van Overmaas.

Wij zullen dan achtereenvolgens, zonder vooringenomenheid, deze pers voorstellen,en volgen de voor Overmaas meest logische volgorde: Brussel, Limburg, Antwerpen, Vlaanderen.

De tijden zijn lang, zeer lang voorbij dat er in het ganse land van Overmaas maar een twintigtal kiezers waren - en dat er naar alle waarschijnlijkheid maar evenveel abonnés waren op een of ander franstalig dagblad. In het Vlaamse land was de toestand trouwens nagenoeg dezelfde.

Thans is de Vlaamse pers uitgegroeid tot een macht.Voor wat degelijkheid en verscheidenheid betreft, mogen deze bladen op gelijke lijn gesteld worden met de beste Franstalige bladen. Ze geven vaste, verzorgde rubrieken over : kunsten en letteren, folklore, toerisme, reizen, automobilisme, ekonomie, de Beurzen, film, de Vrouw, enz.enz.

Aan de sport onder al haar uitingen wordt grote belangstelling gegund.

DE STANDAARD , I27 Emiel Jacqmainlaan, BRUSSEL.

DE STANDAARD is voorzeker, in Overmaas als in het Vlaamse land, het vooruitstrevende, vlaamsgezind dagblad. Dhr Jan Boon, hoofdredakteur bij de stichting van het blad na de oorlog I914/I8, antwoordde op de heildronk die een franstalig confrater, waarschijnlijk op spottende toon, inzette op het " lange leven " van de nieuwe krant : " en ik drink op uw dood ", daarbij bedoelende het verdwijnen van de franstalige pers uit het Vlaamse land. De geest van dhr Boon is het blad bijgebleven.

HET NIEUWSBLAD is de volksuitgave van De Standaard.

HET NIEUWS VAN DE DAG heeft zich onlangs bij de Standaard-groep aangesloten. Na de oorlog I940/44 heeft E.H.Frans Meertens een krachtige en met ruim sukses bekroonde aktie ingezet voor het verspreiden van Het Nieuws van de Dag in Overmaas.

De Standaard-groep streeft er naar om een van de sterkste te worden van het Vlaamse land. Hij is vooruitstrevend en ondernemend. De Himalaja expeditie, door De Standaard - Het

Handelsblad op touw gezet en waaraan de beste redakteurs van beide bladen deelnemen, expedi~~e~~tie van internationaal formaat, is een van de uitingen van deze nieuwe geest.

HET VOLK , Broekstraat 50, BRUSSEL.

Het Volk is het orgaan van de christelijke democratie in dit land.

Het Volk neemt, voor wat het gecontroleerd aantal nummers betreft, de derde plaats in in de dagbladpers van België en de tweede in de Vlaamse pers.

Op 30 September 1956 trok het op 193.376 nummers.

Het blad is in hoofdzaak, 74 %, verspreid over de beide Vlaanderen, 10 % in de provincie Antwerpen, 9 % in Brabant en 6 % in Limburg.

Deze cijfers bewijzen ten overvloede op welke hechte grondslagen de christen democratie in het land gebouwd is.

DE NIEUWE GIDS , Zandstraat 13, BRUSSEL.

Werd na de oorlog 1940/44 in het leven geroepen en beleeft thans zijn 14° jaargang.

Het blad is over geheel het Vlaamse land verspreid.

DE LINIE , Weekblad, Stalingradlaan 21, BRUSSEL.

Opinieblad, dat de grote gebeurtenissen en wereldstromingen toetst aan de katholieke levensvisie en onze volkse belangen.

Zij is de evenknie van " Témoignage chrétien " te Parijs, de " Rheinische Merkur " te Koblenz, de " Linie " te Amsterdam.

Het blad neemt steeds op snedige wijze stellding in alle problemen die de hedendaagse wereld beroeren.

HET BELANG VAN LIMBURG, Stationplein, HASSELT.

Het Belang van Limburg is in enkele decennia uitgegroeid, van een lokaal Tongers blad, tot het grote Limburgse dagblad van vandaag, dat op 45.000 eksemplaren tot in alle uithoeken van de provincie doordringt.

De opgang van Het Belang kan best vergeleken worden met deze van de provincie Limburg zelf.

Het Belang, ogenschijnlijk aangewezen op ruime verspreiding in Overmaas, werd steeds gehandicapeerd door het absolute gebrek aan verkeersmiddelen. Een blad uit Brussel bereikt Overmaas tijdig voor de eerste post. Van uit Limburg is zulks niet eens mogelijk.

DE GAZET VAN ANTWERPEN, Nationalestr.46, ANTWERPEN.

Wat Het Belang is voor Limburg, is de Gazet voor de provincie Antwerpen, rekening gehouden met de belangrijkheid van onze nationale haven en handelsmetropool en haar specifieke belangen.

De Gazet van Antwerpen heeft een oplaag van I52.000 eksemplaren, verspreid over Antwerpen-Stad (34 %), de provincie Antwerpen (38 %), Oost-Vlaanderen (I5 %), enz.

De Gazet van Antwerpen, evenals haar geillustreerd weekblad " Zondagsvriend " is ook in Overmaas verspreid.

HET HANDELSBLAD , Lombaardvest 36, ANTWERPEN.

Maakt sedert enkele maanden eveneens deel uit van de bovengenoemde Standaard-groep.

DE GENTENAAR - DE LANDWACHT, Savaanstraat I3, GENT.

Worden uitgegeven door de N.V. Werk der Vlaamse Kat. Drukpers, dat buiten genoemde bladen nog Het Fondsenblad, de Kleine Patriot en De Volksvriend drukt.

Deze bladen bestrijken geheel de provincie Oost-Vlaanderen.

DE NIEUWE LIMBURGER, Wolfstraat I7, MAASTRICHT.

LIMBURGS DAGBLAD, Nobelstraat 2I, HEERLEN.

Wij houden er aan beide dagbladen uit Nederlands Limburg in ons overzicht te vermelden.

Beide zijn flinke tot in de puntjes verzorgde bladen.

Wij bevelen ze ten zeerste aan aan de vele Rijksnederlanders die in Overmaas wonen dat is ruim I0 % van de bevolking.

Wij danken oprecht alle bladen die ons bereidwillig behulpzaam zijn geweest bij het bewerken van deze bijdrage,zo door het inzenden van een eigen propaganda-bladzijde als van interessante inlichtingen.

Wij durven hen echter vragen belangstelling te tonen, zo ruim mogelijke belangstelling, voor alles wat in Overmaas omgaat. Het mag niet zijn dat een jong Overmazer nog langer zijn beklag kan maken, als zeer onlangs nog geschiedde, over het feit dat zijn ouders sedert vier jaren op een groot Vlaams dagblad geabonneerd waren en er nog nooit enig bericht over de streek hadden in gelezen.

Van onze kant vestigen wij de aandacht van iedere Overmazer op de machtige katholieke Vlaamse pers, waartegenover hij niet onverschillig mag staan. Op het katholieke Vlaamse land steunt immers geheel het katholicisme in Belgie. Onverschilligheid van een Belgisch katholiek tegenover katholiek Vlaanderen, kan vergeleken worden met onverschilligheid van een katholiek tegenover het Evangelie.

- - - - - - - - - - -

WACHTER, WAT IS ER VAN DE NACHT ?

- - - - - - - - - - -

Onder deze rubriek publiceren wij echos die wij links en rechts, in en om Overmaas, opvangen en die onze lezers niet onverschillig kunnen laten.

Waar wij deze zonder kommentaar overnemen, vertolken ze daarom nog niet onze eigen mening.

- - - - - - - - - - -

HET VERVOERPROBLEEM IN OVERMAAS.

HET VOLK - BRUSSEL 2I/6/57.

Het blad van de christelijke demokratie wijdt een bijdrage aan de moeilijkheden die de werklieden uit de Voerstreek ondervinden wegens het afschaffen van de treinen op de lijn Herbesthal - Montzen - Wezet.

Zoals men weet zoeken deze arbeiders werk in het Luikerbekken.

De Christelijke Centrale der Metaalbewerkers besprak de toestand op de directie van de Nationale Maatschappij van Spoorwegen te Brussel.

" De Centrale zal alle middelen aanwenden om voor deze stamgenoten een redelijke oplossing inzake hun vervoerprobleem te vinden. Wij weten dat deze Vlaamse aangelegenheid door geen enkele hoger instantie verdedigd wordt. Het is onze plicht als Vlamingen de volledige publieke aandacht naar deze afgezonderde streek te trekken."

Senator PONTUS - MONTZEN komt nu tot de h.Minister van Verkeer een parlementaire vraag te richten, met verzoek tussen te komen bij het Beheer van de N.M.B.S. ten einde een redelijke oplossing voor het probleem te bekomen.

Hij verwijst nL; naar de aanzienlijke verlenging van het trajekt Montzen - Wezet : 6I minuten met de bus tegen 3I met de autorail. Verder dat het goederenverkeer zeer intens is op deze lijn (verkeer Centraal-Europa - Antwerpen) en dat er derhalve geen onderhoudskosten op de rekening van de autorails dienen geschreven te worden.

De h. Pontus kreeg echter een vriendelijk " neen " als antwoord, van zijn collega in de Regering.

Ligt de toekomst van onze werklieden nog in Wallonie ?

HET DEFICITAIRE WAALSE KOLENBEKKEN.

LIMBURG, LAND DER TOEKOMST !

Volksvertegenwoordiger Fred.Bertrand, lid van de Hoge Gemeenschap voor Kolen en Staal, deelde onlangs volgende cijfers mede in de Kamerkommissie :

VERLIESCIJFERS VAN DE WAALSE KOLENBEKKENS :

Borinage	Verlies 855.014.400	Fr.of	214,44	Fr.p.ton.
Centrum	58.500	"	0,02	"
Charleroi-Namen	154.374.100	"	22,15	"
Luik	211.854.080	"	64.76	"
Totaal verlies :	1.211.301.800	Fr.of	63,99	Fr.p.ton.

WINSTCIJFERS VAN HET KEMPISCH BEKKEN :

Kempen	915.513.600	Fr.of	87,64	Fr.p.ton.

De h.Bertrand drong tevens aan op zeer spoedige exploitatie van de Kempische Kolenreserves, die de voorsprong van de Kempen nog moet verhogen - tevens op investering in Limburg van een deel van de opbrengst.

Moeten de ogen van onze werklieden en hun beroepsorganisaties niet eerder gericht naar de Limburgse, ook Nederlands-Limburgse kolenbekkens ?

EEN BISSCHOP VOOR LIMBURG.

Onder deze titel geeft De Standaard van 31/10 een opmerkenswaardige bijdrage over de wenselijkheid van het oprichten van een nieuw bisdom in de provincie Limburg " op godsdienstig gebied de meest gezonde van onze negen provincies."

En wat dan met Overmaas ?

DE VERBINDING RIJN EN MAAS.

Op 1o Sept.jl. greep te Maastricht een internationaal Congres plaats, bij gelegenheid van het 25 jarig bestaan van de Limburgse Scheepvaartvereniging, gewijd aan de Rijn - Maasverbinding.

Van Belgische zijde sprak de h.A.Putzeys, afgevaardigde van de Luiker grootnijverheid. Naast het tracé Geilenkirchen-Neuss had hij belangstelling over voor het projekt " Vent - debout " van Visé over Aken. Dit zou Overmaas van West tot Oost in zijn volle breedte doorsnijden.

GOUDEN JUBILEUM VAN HOOGWAARDIG ABT GERARD te GODSDAL.

Op 22 September jL; vierde Hoogwaardig Abt Gerard van de aloude abdij Godsdal, zijn 50 jarig priesterjubileum.

Bij de hulde die hem bij deze gelegenheid van heinde en verre werd gebracht, voegen wij de onze, namens Overmaas.

Hoogwaardig abt Gerard was steeds een onbevooroordeeld vriend van de Vlamingen.

Hij was aanwezig op de begrafenisplechtigheid van pastoor Veltmans zg.

HET " SYNDICAT D'INITIATIVE DES TROIS FRONTIERES ".

Onder de auspiciën van genoemd "Syndicat" spreekt de h.Walter Fostier, diensthoofd Dokumentatie en Toerisme bij het fransgesproken I.N.R., op donderdag 3I/IO en 7/II, telkens te I3 u.05 over onze streek.

Bijdragen verschijnen eveneens in " Reflets du Tourisme " en " Touring Club ".

GENEALOGISCHE EN HERALDISCHE GEDENKWAARDIGHEDEN IN EN UIT DE KERKEN DER PROVINCIE LIMBURG - Dr J.Belonje.

Dit werk verschijnt binnen kort.

De inhoud van deze uitgave :opschriften in en om de kerken van de Nederlandse provincie Limburg. Wie in Overmaas aan oudheidkunde wil doen kan niet voort zonder ook de Nederlandse en Duitse bronnen aanhoudend te raadplegen. Daarbij - en dat is de reden waarom we in " De Band " deze uitgave speciaal aankondigen - wordt aan het boek " een beschrijving toegevoegd van gedenkwaardigheden in en uit de kerken van verschillende grensgemeenten, zowel aan de Belgische- als aan de Duitse zijde."

De schrijver ? Dr J.Belonje uit Alkmaar heeft, naast enkele werken van grote omvang, ook een hele reeks artikels gepubliceerd, w.o. we vermelden, een artikel in " De Maasgouw". Dr Belonje heeft een speciale voorliefde voor onze streek.

Het gehalte van de nieuwe uitgave ? We hebben hier onder de hand de gelijkaardige uitgave over de provincie Drenthe. Na haast elk objekt is een nota toegevoegd, zodat het boek schat van aanduidingen brengt voor zoekers.

" Het boek zal bestaan uit één deel van ruim 500 blz. tekst, octavo, gedrukt op houtvrij papier met heldere letter. Toegevoegd zal worden een lexicografisch register. Het zal verlucht zijn met een 20-tal afbeeldingen van de meest-merkwaardige objekten uit Limburg. De prijs is desondanks, in verhouding tot die van de overige delen der " Gedenkwaardigheden " laag gehouden; zij zal (bij vóór-intekening)bedragen fl. 27,50.

Intekenen bij N.V.Leiter-Nypels, Postbus 3I, Maastricht Giro 37754. N.

ST-MARTENS VOEREN - VERTREK NAAR BRAZILIE.

Pater Diederik, de minderbroeder van Hoogkruts, die bij ons ruim twee jaar kapelaan was, is op I9 Oktober vertrokken naar Brazilie. Alhoewel dit land eigenlijk geen missieland is, moeten er toch priesters uit andere landen naar toe, want voor elke 7.000 inwoners is er maar één priester.

We wensen pater Diederik een vruchtbaar apostolaat in Zuid - Amerika en hopen weldra een brief van hem in ons blad af te drukken. N.

Z.HEILIGHEID DE PAUS,

prees, in een toespraak tot Italiaanse letterkundigen, het beoefenen van de dialekten warm aan, als zijnde de schoonste, onvervalste uitdrukking van het eigen wezen, zoals het eenieder door God werd toegewezen.

NEUE NACHRICHTEN , 5/IO/57

verheugen zich over de grote bijval die het duitsgesproken toneel bij de aanvang van het seizoen in Eupen te beurt valt. " Nein die Begeisterung ist echt. Sie kommt aus vollem Herzen. " Sie ist ein Beweis dafür, dass man bei uns Hunget hat nach " den grossen Werken der Bühnenliteratur. Sie ist vor allen " Dingen aber ein sich Hingebenwollen an das schönste,was " menschlicher Geist je geschaffen hat: an die Kunst."

HUMORADIO, 27/IO/57 ,

begint een reportage over het drama dat niet alleen Overmaas, waar het zich afspeelde, maar ook de grote pers interesseerde, nl. het teruggeven van de jonge Frank, door zijn pleegvader Hubert Chantraine uit Lontzen, aan zijn vader Jakob Zagozen, uit Bocna (Joegoslavie).

OP HET DAVIDSFONDSCONGRES

van 22 September jl. te Leuven werd een oproep tot steun aan " De Band " door de ganse vergadering warm toegejuicht.

- - - - - - - - - - - -

B E Z I N N I N G .

Bij de ontvangst van de leden van het kongres van de internationale bond van gezinsorganisaties, waarop o.m. het vraagstuk van de gezinnen werd bestudeerd, onderhield Zijne Heiligheid de Paus zijn toehoorders over de geestelijke en godsdienstige vraagstukken van de weduwestaat.

Pius XII zei in het bijzonder :

" dat hoewel de Kerk niet het hertrouwen veroordeelt, Zij
" toch een voorliefde heeft voor de zielen die trouw
" willen blijven aan hun echtgenoten en aan het volmaakt
" symbolisme van het huwelijkssakrament.

Voor de gehele Christenheid, ook voor dezen die nooit het geluk hadden Zijne Heiligheid te zien, is deze het blanke, etherisch wezen, op de meest intieme wijze met God zelf verkerend en met wijdopengestrekte armen Zijn zegen over het mensdom afsmekend.

Kon, op het ogenblik dat de aardse grootmachten, pers, film, radio en televisie, de onverbreekbaarheid van het huwelijk tot een lolletje herleiden en aldus de volkeren tot hun ondergang voeren - Zijne Heiligheid anders dan verkonden dat, zelfs na de dood van een der echtgenoten, de band Gods eeuwig heilig blijft ?

- - - - - - - - - -

E V A D E M U L R E P A S
ou
SCAVEDRIS ET MULREPAS AU XIII° SIECLE.

=-=-=-

côté,fit un brusque mouvement à gauche et se précipita dans le petit hameau qu'on appelait et qu'on appelle encore maintenant le Vieux-Marché de Franchimont. Il espérait, sans doute, pouvoir se sauver par les hauteurs qui s'élèvent derrière le vieux manoir. Peine inutile ! Radus arrivait comme la foudre. Voyant qu'il ne lui restait plus que la chance douteuse d'un combat singulier, Henri de Gueldre arrêta son coursier tout écumant et prit position en avant de la petite église. Radus, Wesemael et leurs hommes, en présence de l'attitude de Montfort, continrent leurs chevaux et s'avançèrent au petit trot. Les deux ennemis se regardèrent d'un air menaçant et provocateur; on sentait qu'il y allait de la vie ou de la mort. Le silence qui suivit, silence précurseur de l'orage, ne fut que de courte durée. Pas une parole ne fut échangée, ils savaient tous deux de quoi il s'agissait.

Wesemael et ses hommes se rangèrent derrière le bailli pour assister au jugement de Dieu ; le bailli revendiquait seul, pour lui, le droit de combattre Henri de Gueldre. Il le tenait enfin ce moment suprême qu'il avait tant de fois désiré. Aussi, pendant que les murailles de Franchimont se garnissaient de guerriers avides de contempler la lutte, le bailli ne perdit pas de temps en longs préparatifs. Debout sur ses étriers et légèrement incliné sur l'encolure de son cheval, il se précipita sur Montfort et l'attaqua avec une vigueur incomparable, de tous les côtés à la fois. Montfort, plus calme que son antagoniste, voyant bien qu'il n'avait pas de merci à attendre, se bornait, en homme de guerre consommé, à repousser les assauts multipliés de Radus. Le beau zèle de celui-ci ne manquerait pas de se ralentir, alors il le chargerait avec toutes les ressources que la science des armes mettait à sa disposition. Franco de Wesemael éprouvait un besoin violent de crier au bailli : Ménagez vos forces, soyez prudent ! Mais, dans ces sortes de combats, il était strictement défendu de pousser un cri, de faire le moindre geste, d'encourager enfin ou de décourager l'un des combattants. Les armes retentissaient, sous les coups pressés, d'une façon sinistre ; la hache d'armes du bailli voltigeait avec une rapidité incroyable, on l'aurait cru vivante tant elle jetait de blancs éclairs, mais le bouclier de Henri de Gueldre tournait, se levait, s'abaissait tout aussi prestement. On devinait le feu des regards à travers les visières grillées.

Après différentes passes acharnées, Montfort, impatienté, essaie quelques attaques; armé de sa longue épée, il en décharge plusieurs coups terribles sur le casque et le bouclier de son adversaire. Radus, exaspéré, bouillonnant de colère, pousse une espèce de rugissement et tombe sur Montfort dont le coursier plie et se cabre. Les deux chevaux vont, viennent, tournent, caracolent sous la pression des genoux. L'impétuosité, la force de Radus, l'adresse et la vigueur de Henri de Gueldre faisaient l'admiration des spectateurs. Il était impossible de dire à qui des deux ennemis appartiendrait la victoire finale. Tout à coup, au milieu des incidents de cette lutte émouvante, résonnent sur la hauteur les sons allongés d'une viole; elle joue la retournelle du sombre chevalier.

- Encore ! vociféra Montfort. Encore, le traître ! oh ! cet air ! Misérable Audefroi ! Maudit Raymond !

Puis une voix vibrante entama un couplet du lied; les

derniers mots parurent tomber, comme des gouttes de plomb fondu, dans l'âme de Monfort :

Souviens-toi du châtel !

Jupille ! Jupille !

En effet, les forces de l'ex-élu avaient été soudain paralysées; son haleine oppressée sortait péniblement de sa bouche entr'ouverte; on eût dit que la main vengeresse de Dieu s'appesantait de plus en plus sur ce grand coupable; ses yeux étaient écarquillés, ses coups manquaient d'aplomb; il avait l'air de se débattre contre des visions importunes.

- Dieu est avec moi ! cria le bailli, que les paroles du lied excitaient encore davantage.

- Puis, prenant un nouvel élan, il fondit, tel qu'un oiseau de proie, sur Monfort.

- Jupille !... Oh ! mon Dieu ! murmura Henri de Gueldre, comme s'il voyait, proche de lui, la face grimaçante de la mort.

La hache d'armes du bailli siffla en s'abattit sur la tête de l'ex-élu avec tant de force qu'elle la fendit jusques en dents, dit le chroniqueur Jean d'Outre-Meuse. Le malheureux châtelain chancela et, tout couvert de sang, tomba lourdement pour ne plus se relever.

- La justice de Dieu est satisfaite ! dit Radus.

Puis, sautant de cheval, il courut, l'épée à la main, sur son ennemi vaincu. Il lui plaça le pied sur la poitrine et s'écria en jetant les yeux vers les hautes tours de Franchimont :

- Ainsi périssent les ennemis de Dieu et des hommes !

.....

Alors le bailli ordonna à ses valets de dépouiller le cadavre de ses armes; il voulait les conserver comme trophée dans la grande salle des chevaliers à Franchimont. La dépouille mortelle fut enveloppée dans un linceul et jetée, sans cérémonie, dans une fosse creusée au pied d'un arbre à quelques pas du Vieux-Marché. Messire Henri de Gueldre, à cause de sa vie sacrilège et de sa rébellion contre le souverain Pontife, était frappé d'excommunication; il n'avait donc aucun droit aux prières de l'Eglise. Radus, escorté par Wesemael et les guerriers brabançons, rentra dans le châtel de Franchimont où madame Hedwige et sa fille Gertrude l'attendaient dans les transes et les larmes.

- Chère dame, dit le bailli en l'embrassant, ma tâche en cette vie est terminée, je puis maintenant mourir en paix.

- Espérons, reprit Wesemael, que vos yeux verront encore le triomphe définitif de notre bon duc Jean dans la guerre du duché de Limbourg. Voilà quatre ans qu'elle dure, nous ne pouvons tarder à en voir la fin.

- Espérons aussi, Wesemael, fit Radus, et c'est là le voeu le plus cher de ma bien-aimée Gertrude, que les épreuves d'Eva et de Robert touchent à leur terme.

La fille du châtelain joignit les mains et leva les yeux vers le ciel.

- - - - - - - - - -

Schoen seunt in Voere.

J. Mertens
's Gravenvoeren.

Bie Os.

Muziek:
D. Clement.

Rustig

p.

Schoen seunt in Voe-re de heu-vels met wou-de, die
Schoen seunt bie os de zoe wij ho-ri-zon-te, met
Schoen es bie os de taol van os moe-der, de

Rustig.

p.

lo-pen in 't blau van der he-mel, Schoen seunt in Voe-re de
wie-je en gloei-en-de ber-gen, Schoen seunt bie os de
taol van os hart en os zie-le, Schoen es bie os de

p.

p.

heu-vels met wou-de, met schit-te-rend bla-jer-ge-wie-mel, zoe
zoe wij ho-ri-zon-te, die blauw-e hun bla-jer ver-ber-gen es
taol van os moe-der, die nie-me bie os keent ver-nie-le. Want

iets vlugger

Trager

mf.

stel en zoe reu-stig, va min-sche ver-lo-te. Schoen seunt de heu-vels met

wao-re hun kop-pe in d'hie-mel ver-zwon-de. Schoen seunt de wiej ho-ri-

ee-ker van os es heur trou-we be-hoe-der. Schoen es de taol van me

iets vlugger

Trager

mf.

wou- de, Schoen seunt de heu-vels met wou- de.

zon- te, Schoen seunt de wiej ho-ri- zon- te.

moe- der, Schoen is de taol van me moe- der

Zeuk ens e laand...

Gedicht
F. Meertens.

Muziek:
Maurits Veremans

Matig ♩. = 63

1 Zeuk ens e laand, oet de berg en de del-le zoe stel seunt;
2 " " " " oet de weet-zwar-te keuj zoe ge-zoond seunt;
3 " " " " oet der gaank van et le-ve zoe steel es,

zeuk ens e laand, oet de boe-ren, en scheup in gen haand, zoe te-
" " " " oet de blom-me met leef-de ge-plaant, in de
" " " " oes-te gès eu-ver ber-gen en laand, get als-

Kort f

vrèj deur de hel-len-de wèj geunt.
veen-sters en koe-ren der heuf steunt.
of-ste der hier van der welt bes.

Dat laand van de steel-te dat

mf f pp

f mf

veen-ste bie os, met da-ken zoe roed, met 'nen

f pp

f mf p

hie-mel zoe bloet, en ein-ders, ein-ders zoe

f pp

wiet en zo los.

Gent, 9 Juli 1957

p f p